

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4101-07-11/2012
P/12/169

Rzeszów, sierpnia 2012 r.

Pan

Andrzej Smyka

Powiatowy Lekarz Weterynarii

w Jaśle

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej ustawą o *NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Jaśle (zwanego dalej Inspektoratem), w zakresie sprawowania nadzoru weterynaryjnego nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów weterynaryjnych w województwie podkarpackim w latach 2009 – I połowa 2012 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 sierpnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o *NIK*, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o *zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. Nr 227 poz. 1482 ze zm.), zwanej dalej *ustawą nowelizującą*, przekazuje Panu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia nadzór, sprawowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaśle (zwanego dalej PLW), nad producentami żywności w latach 2009 – I półrocze 2012 r.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe:

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła proces zatwierdzania i rejestracji zakładów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego.

W kontroli ustalono, że PLW w latach 2009 – 2012 (I półrocze), stosownie do zapisów art. 20 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. *o produktach pochodzenia zwierzęcego* (Dz. U. z 2006 r., Nr 17, poz. 127), zwanej dalej ustawą *oppz*, prowadził rejestr zakładów, wykaz podmiotów podlegających rejestracji oraz wykaz zakładów zatwierdzonych. W 2009 r. było 37 zakładów zarejestrowanych, w tym 8 zakładów zatwierdzonych, w 2010 r. – 40, w tym 9 zatwierdzonych, w 2011 r. – 35, w tym 9 zatwierdzonych, w I półroczu 2012 r. – 30, w tym 7 zatwierdzonych.

W okresie objętym kontrolą PLW wydał 21 decyzji w sprawach wpisu zakładów do rejestru, zatwierdzania zakładów lub wykreśleniem zakładów z rejestru. Powyższe decyzje zawierały elementy, przewidziane przepisem art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071) i zostały wydane w oparciu o wnioski złożone przez zakłady ubiegające się o rejestrację. Na podstawie tych decyzji zakłady wpisywane były do rejestru i wykazów.

Wnioski o zatwierdzenie i rejestrację zakładów zawierały elementy, określone w art. 21 ust. 2 i 3 ustawy *oppz*. Do wniosków tych dołączone były odpisy z Krajowego Rejestru Sądowego lub zaświadczenia z ewidencji działalności gospodarczej. Przedmiotowe wnioski zostały złożone do PLW w terminie przewidzianym w art. 21 ust 1 ustawy *oppz*, tj. co najmniej 30 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności. PLW – wydając decyzje w sprawach wpisu zakładu do rejestru, jego zatwierdzenia lub warunkowego zatwierdzenia – każdemu zakładowi nadawał weterynaryjny numer identyfikacyjny, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 września 2010 r. w *sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego* (Dz. U. Nr 173, poz. 1178)

W kontroli ustalono, że PLW – przed wydaniem decyzji w sprawach zatwierdzenia zakładów – każdorazowo przeprowadzał kontrole w tych podmiotach, stosownie do wymogów, zawartych w art. 31 ust 2 lit b rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w *sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt* (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200, ze zm.).

Rejestr i wykazy, prowadzone przez PLW, zawierały informacje, o których mowa w § 2 i § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 września 2010 r. *w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego, lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazów takich produktów* (Dz. U. Nr 187, poz. 1258). Informacje, zawarte w rejestrze i wykazach, przekazywane były Głównemu Lekarzowi Weterynarii, stosownie do wymogów art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy *oppz*.

W kontroli ustalono, że PLW nie powiadamiał państwowego powiatowego inspektora sanitarnego i wojewódzkiego inspektora inspekcji handlowej o dokonywanych skreśleniach zakładów z rejestru. Zaniechanie to stanowiło naruszenie przepisu art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy *oppz*, określającego obowiązek powiadamiania tych organów o takich skreśleniach. Informację zbiorczą, o dotychczas dokonanych skreśleniach zakładów z rejestru, PLW przekazał ww. organom dopiero w trakcie kontroli NIK, w dniu. 23 maja 2012 r.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła prowadzony przez PLW nadzór nad producentami żywności.

W kontroli ustalono, że PLW wydał 7 decyzji, dotyczących zatwierdzeń projektów technologicznych zakładów, produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego – wszystkie na podstawie wniosków, złożonych z załączonymi projektami technologicznymi zakładów. Wnioski, wraz z dokumentacją, zawierały niezbędne informacje o zakresach i wielkościach planowanych produkcji oraz o rodzajach produktów, które miały być wytwarzane w tych zakładach. Decyzje powyższe zostały wydane w terminie określonym w art. 19 ust. 2 ustawy *oppz*. tj. do 30 dni od daty złożenia wniosków.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia organizację Inspektoratu w zakresie wykonywania ustawowych zadań związanych z nadzorem nad producentami żywności.

Ustalono, że w Inspektoracie powołano Zespół ds. bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów, w którym zatrudnionych były 4 osoby. Do zadań tego zespołu należało, m.in., prowadzenie kontroli weterynaryjnych w handlu oraz sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wyznaczanie przez PLW lekarzy weterynarii – niebędących pracownikami Inspektoratu – do wykonywania czynności, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o *Inspekcji Weterynaryjnej* (Dz. U. z 2010r. Nr 112 poz. 744 ze zm.).

W kontroli ustalono, że wyznaczanie tych lekarzy następowało w drodze decyzji administracyjnych, wydawanych przez PLW. Decyzje te stanowiły podstawę do zawarcia umowy, w której ustalano zakres, termin oraz miejsce wykonywania czynności, a także wysokość wynagrodzenia i termin jego zapłaty. Wynagrodzenia za wykonane czynności, określone były w umowach według przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004r. w *sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywane czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii* (Dz. U. 178, poz. 1837 ze zm.), i zgodnie z tymi umowami wypłacane.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Inspektoratu w zakresie planowania i przeprowadzania kontroli u producentów żywności.

Ustalono, że wszystkie zakłady – ujęte w rejestrze i wykazach – planowano objąć kontrolą przynajmniej raz w roku. Przy określaniu częstotliwości kontroli kierowano się wytycznymi, zawartymi w instrukcji Głównego Lekarza Weterynarii „w sprawie określenia, na podstawie analizy ryzyka, częstotliwości kontroli podmiotów sektora spożywczego objętych urzędowym nadzorem *Inspekcji Weterynaryjnej*”, opracowując przy tym stosowny „arkusz oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka”. Częstotliwość kontroli określano na podstawie punktowej oceny ryzyka. Wszystkie zarejestrowane podmioty zostały objęte kontrolami zgodnie z planem.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania PLW podejmowane, w związku z otrzymywanymi informacjami o nieprawidłowościach, występujących w nadzorowanych podmiotach.

W badanym okresie PLW otrzymał 2 takie informacje – od osoby fizycznej, oraz od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle. Po otrzymaniu tych informacji, PLW podejmował czynności kontrolne we wskazanych podmiotach, w wyniku których – na właścicieli zakładów – nałożone zostały kary pieniężne. W jednym przypadku stwierdzono prowadzenie działalności bez uzyskania odpowiedniego wpisu do rejestru, a w drugim – brak zatwierdzenia określonego rodzaju działalności.

W latach 2009-2012 (I półrocze) PLW przeprowadził łącznie 40 kontroli na zlecenie Głównego Lekarza Weterynarii i Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii. Dotyczyły one, m.in., stosowania przez zakłady soli przemysłowej w procesie produkcji oraz suszu jajecznego. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości, a ich wyniki zostały przekazane organom zlecającym.

Analiza dokumentów kontrolnych 5 największych producentów żywności wykazała, że podmioty te – w badanym okresie – objęto łącznie 236 kontrolami.

Ustalono, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, które mogły bezpośrednio wpływać na bezpieczeństwo produkowanej żywności, PLW wydawał decyzje nakazujące ich usunięcie, wyznaczając jednocześnie termin wykonania takich decyzji. W pozostałych przypadkach, gdy stwierdzone nieprawidłowości miały mniejszy wpływ na bezpieczeństwo produkowanej żywności, PLW w protokołach kontroli – jako wnioski i zalecenia – wpisywał zobowiązania przedstawicieli zakładów od usunięcia tych nieprawidłowości. Po upływie terminów usunięcia nieprawidłowości, PLW przeprowadzał kontrole sprawdzające i – w zależności od stwierdzonego stanu realizacji wniosków – podejmował właściwe działania.

W kontroli ustalono, że PLW, w stosunku do jednego zakładu produkującego żywność, przedłużał ustalone w 2 decyzjach terminy usunięcia nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego ścian i sufitów pomieszczeń hali obróbki termicznej i korytarza oraz obłódzeń sufitów w mroźni. W jednym przypadku termin wykonania decyzji wydłużono o 11 miesięcy, w drugim o 3 miesiące. Zmiany terminów wykonania decyzji uzasadnione były trudną sytuacją finansową zakładu.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła pobieranie i egzekwowanie przez Inspektorat – w 2011 r. – opłat, naliczanych za czynności wymienione w art. 30 ust. 1 ustawy *o Inspekcji Weterynaryjnej*.

Wpłacone dochody budżetowe w 2011 r. z tego tytułu stanowiły kwotę 105.706,11 zł, z czego kontrolą objęto wpływy w wysokości 53.596,37 zł. Ustalono, że zostały one wpłacone przez dwa podmioty, a wysokość opłat ustalona była w oparciu o stawki, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie *sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej* (Dz. U. z 2007 r., Nr 2, poz. 15). Pobrane

kwoty odprowadzane były na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach określonych przepisem § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010r. w sprawie *szczególne sposobu wykonania budżetu państwa* (Dz. U. nr 245, poz. 1637).

Zaległości na koniec 2011 r. – z tytułu naliczonych opłat, za ww. czynności – wyniosły 483,40 zł. Do wszystkich zakładów, zalegających z wpłatą, PLW wysłał upomnienia, a zaległości zostały uregulowane w I półroczu 2012 r.

W kontroli ustalono, że w badanym okresie PLW wydał jednemu pracownikowi Inspektoratu zgodę na wykonywanie dodatkowego zajęcia. Polegało ono na prowadzeniu prywatnej praktyki lekarsko-weterynaryjnej, poza terenem działania Inspektoratu, stąd – w ocenie NIK – nie wywołuje podejrzeń o stronniczość tej osoby lub jej interesowność.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 *ustawy nowelizującej*, wnosi o zapewnienie:

1/ przekazywania – państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu oraz wojewódzkiemu inspektorowi inspekcji handlowej – informacji o dokonanych skreśleniach zakładów z prowadzonych wykazów i z rejestru, stosownie do postanowień art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy *oppz*,

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 *ustawy nowelizującej*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Powiatowemu Lekarzowi prawo zgłoszenia, do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 *ustawy nowelizującej*, oczekuje od Pana PLW przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o *NIK*, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. w związku z art. 2 ustawy *nowelizującej*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.